



ZATURDAG, den 17den MAART, 1821.

BENOEMINGEN.

Tot curator van de militaire school, de kolonel en directeur der fortificatiën, J. C. Schulze, in plaats van den 2de kolonel, J. D. van Schelle, als zoo langzamen uitlaggen.

Tot 1ste kommissie, de heer F. H. Doornik, dus verre 2de kommissie bij het 2de departement van de hoofd-directie van financiën.

Tot 2de kommissie, de heer R. J. de Vogel, dus verre 1ste klerk bij het 2de departement van de hoofd-directie van financiën, en H. G. Conradi, P. Macus en J. Sorbier.

Tot 2de assistent resident honorair te Sourakarta, de heer P. van Elstingen, etève voor de inlandische talen aldaar.

Tot civiel ambtenaar in het district Telok B. tong, de heer Le Lievre, dus verre 1ste luitenant en civiel en militair kommandant aldaar.

Koloniale Marine.

Tot 2de luitenant, P. Stobbroo.

Tot buitengewone 2de luitenant, A. Bartsch, T. Lange en H. Bloksma.

MILITAIR DEPARTEMENT.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, is op deszelfs verzoek honorabel uit Z. M. militairen dienst ontslagen:

De 1ste luitenant bij het regiment hussaren N°. 7, H. B. Grave van der Burch.

ZEE-TIJDINGEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Maart 13 -- Z. M. korvet Eendragt, kapt. luit. F. Bakker, van Sourabaija, den 26 f. bruut, pasfagiers luit. de Stuur en 4 militairen, en de heer F. de Chiusole; schip Tjemanuk, J. Balch, van Indramajoe den 12 maart, pasfagiers de heer J. A. Bruijn, M. Schenk; Eng. schip Jane, T. Blaughan, van Banjermasjeng en Samarang, den 18 februari.

Vertrokken.

Maart 12 -- Jhorische schip Shawallim, Sntd Aloewie Sech Segaff, naar Indramajoe Cheribon Samarang en Grls-fie.
-- 14 -- brik Maria, Gouw Kuensoe, naar Samarang en Sourabaija.
-- 15 -- schip Generaal De Kock, P. D. Schmidt, naar Pamanoekean en Sourabaija; schip Emerentia, W. Schipman, naar Samarang en Sourabaija, met Z. M. troepen.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. Wag-Schip -- Tromp; korvetten -- Ajax, Zeepaard, Eendragt; Kanonneer-booten -- No. 2 & 3; Schepen -- De Graaf Ruhow, De Gousters, W. Helmina, Cornelia, Resolute, Henrietta Elizabeth, Nieuwe Zeeust, Fanitj, Maria, De Selima, Apollo, Elizabeth Johanna, Pathaholcatr, Tjemanuk; Brikken -- Ingsoen, Tjoempo, Hapfing, Ingshuij, Cornelia, Bianhong, Dijkzigt, Nawar Allie Joessor; Eng. Schepen -- Mary, Fort William, Lord Wellington, Indian Trader, Friendship, Princess Royal, Mentor, Lady Newjent, Martha, Jane; Dito. Brikken -- Fanitj, Hasfings, Dolphijn; Portugesche Schepen -- Navio S°. Reijdo Reijno Unido, Concigao; Dito. Brik -- Assumpcao; Deensche Brik

-- Souvereign; Amerik. Schepen -- Thomas Wilson, Hercules, Emiltj; Dito. Brik -- Van-couver; Chinesche jonken -- Bandseeng, Ilokoan, Oijtsen.

SAMARANG.

Aangekomen.

Maart 4 -- Chinesche brik Collek, Lim Goel-kong, van Tagal.
-- 7 -- Chinesch schip Habsoen, Tan Singko, van Batavia.
-- 9 -- schip Mercurij, N. L. Jordan, van Batavia, pasfagiers, de heeren J. A. Maxwell, Schillaber en familie en mevrouw Arnold; brik Harriette, Williams, van dito. pasfagiers, kolonel van Schelle en familie, kapitein Kumsus, chirurgijn der 2de klasse Mols en Winkelmar, en de heer Stavers; dito Nordloh, J. H. Breukemeijer, van dito, pasfagiers, de heer S. E. D. Morgenstern en vrouw, jonge heer L. J. Ferwerda en meijfvrouw Elizabeth Croese; Eng. schip Jessy, A. Landale, van dito; de onlangs gestrande Portugesche brik Minerva, die door den heer Nolte gekocht is, van Tadoenan stenen gekomen.

Vertrokken.

Maart 3 -- schip Elizabeth, J. Schindehutte, naar Macassar, pasfagier, de heer Altheer; brik Maria Charlotta, J. G. Klein, naar Joana; schip Race Horse, G. Ingram, naar Sourabaija, pasfagier, de heer J. Kramer.
-- 5 -- schip Flora, T. J. Klein, naar Amboina, met Z. M. troepen en 5 zendingen.
-- 9 -- chaloup Emma, Isidoro Aballino, naar Japara.

Schepen liggende ter reede.

Schepen -- Evertje, Pekin; Brikken -- Johanna Maria, De Goede Voornemens, Helena, Aglajia, Elizabeth, Jacoba Ambrosia, Hendrik, Jacoba Alotta, Geertnida, Johanna, Pieterella, Maxima; Goede Intentie; Schoeners -- Eliza, Johanna Elizabeth, Dorothea; Chaloup -- Pamela; Eng. Schip -- William Neilson; Amerik. Schepen -- M. fenger, Mart-mack, Paterson, Fame; Dito. Brik -- Ellen Douglas; Arab. schepen -- Maria, Magbar; Dito. Brikken -- Fattal Karim, Marsuek; Dito. Chaloup -- Cheribon; Maleische Brik -- De Goede Hoop; Dito. Schoener -- Roman Tjesta; Chinesche Brikken -- Tjengsoen, De Zwaluwe, Hohien, Amazon, Ingsoen, Fannij; Dito. Schoener -- De Hoop; Dito. Chaloup -- Haphin.

SOURABAIJA.

Aangekomen.

Maart 8 -- schip Hunter, W. Hodges, van Samarang, den 1ste maart pasfagiers, kapitein A. Morgan en 20 pasfagiers, voor Holland.
-- 9 -- schip Race Horse, G. Ingram, van Samarang, den 4de maart pasfagiers, 1 luitenant, 2 inlandische soldaten en de heer J. Kramer.

Vertrokken.

Maart 6 -- Amerik. brik Nautilus, A. Cur-rin, naar Manilla; Z. M. kanonneer-boot No. 16, 2de luit.

nant B. Spangenberg, tot een kruistogt om de Oost.

8 -- schip Admiraal Buijsket, W. P. Coffin, naar Samarang en Batavia, pasfagiers, de heeren J. Jordis en G. Ford.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. Korvet -- Venus; Brikken -- Jacoba Elizabeth, De Maria, Sirene; Schoeners -- Schildpad, Emma, Calijpso; Kanonneer-boot -- No. 17; Schepen -- Viagante, Clara, Java, Emile, Batavia, Fortitudo, Jacoba, Rosalie, Kumbang Jasio, Maria Louisa, Vrede & Rust, Helena Christina, Race Horse, Hunter; Brikken -- Willem Johan, Alert, Ladie Pontianak, Francina, Tikseeng, Anna, Fattal Carrim, Bagoes Salam, Beeroeng, Elizabeth; Schoeners -- Rose, Dasher, Phoenix, Marij, Samsa; Kotter -- De Goede Hoop; Eng. Schip -- Nephune; Dito. Brik -- Three Brothers; Fransch Schip -- L'Esperance; Amerik. Schepen -- North Point, Generaal Hamilton, Gilda.

Schepen Straat-Sunda door gezeild.

Ingezeild.

Maart 8 -- schip Perseverance, S. Hoogson, van Antwerpen, naar Batavia; dito. Paul, W. A. Roers, van
-- 16 -- schip de Koophandel, L. F. Jansen, van Texel, naar Batavia, pasfagiers, 2 amtenaren, 2 luitenanten, 49 militairen en 6 particulieren.

Uitgezeild.

Geene.

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN VAN DE KAAP DE GOEDE HOOP.

Binnengekomen in de Tafel-Baai.

5 Dec. 1820, het Nederlandsche schip de Baronnesse van der Capellen, kapt. F. F. Cambernon, van Batavia, den 22 oktober 1820, naar Antwerpen, pasfagiers, de heeren C. de Neijs en Hunter.

6 Dec., het Nederlandsche schip Cornelia Sara, kapt. Jacob Marcusen, uit Texel den 3 sept. naar Batavia, pasfagiers, kapt. van Holij, luit. Veerman Serferf, de heer G. van Weezel, jufvrouw Luderhoff en 50 man troepen.

Gezeld uit de Tafel-Baai.

3 Dec., het Engelsche schip Claudine, kapt. John Wells, van Batavia naar Engeland.

10 Dec., het Nederlandsche schip de Baronnesse van der Capellen, kapt. Cambernon, naar Antwerpen.

19 Dec., het Nederlandsche schip Cornelia Sara, kapt. Jacob Marcusen, naar Batavia.

BATAVIA, den 16den Maart.

Men heeft alhier met de Deensche brik Souvereign, gevoerd door kapitein C. Boyle, de traurige tijding ontvangen van het verongelukken van het Nederlandsche schip Arinus Marinus, kapitein A. Langeveld; op z. b. en leigte, oost van London, op de hoogte van het Christmas eiland, omtrent 60 mijlen ten zuiden van Straat Sunda. De gemelde brik had van de equipage van laatstgemelden bodem vier man in zee gevonden, drijvende op een stuk hout, en heeft dezelve aan boord genomen en alhier teruggebracht. Deze manschappen, met name de scheepstimmerman Gerris van Dam, en de matrozen David Hijman, Jan Cornelis en Cornelis van

Week, hebben omtrent de bijzonderheden dier noodlottige gebeurtenis het volgende verklaard.

Het schip *Arctus Marinus*, ligte op zondag den 28 januari jl. de ankers en ging van de reed: van Batavia naar Nederland onder zeil doch kwam nog dienzelfden dag binnen de eilanden weder ten anker; den volgenden dag ging men op nieuw onder zeil; doch men moest gestadig met stroom en tegenwinden worstelen, zoo dat men zich op vrijdag den 3den februari j.l. nog in de Straat Sunda bevond. Op de middag van dien dag geraakte het schip vast op een zachten grond; op eene diepte van 47 fathoms, doch door het uitbrengen van een werpanker gelukte het, na twee uren tijds, het schip wederom vlot te krijgen. Dit ongeval had echter de bedem geen lek hoezenaamd-toebrengt, en den volgenden dag, zijnde zaterdag, bevond men, dat er geen meerder water bij de pompen gekomen was, en pompte men, als paar gewoonte, het schip lens. Op zondag den 4den februari kwam men onder Cirrara wederom ten anker, en maandag den 5den op nieuw onder zeil gegaan zijnde, geraakte men buiten de Straat Sunda en in zee.

Woensdag, den 7den daar aanvolgende, was het gedurende den geheelen dag buijig weder met eene stijve koelte, zoo dat men met dubbel gereefde marszeilen sterk voor den wind wegliep; in den avond echter, te acht ure wies de wind tot eenen storm aan, en men was verplicht het voormarszeil en kruiszeil geheel vast te maken, zoo dat men toen met dicht gereefde grootmarszeil, dicht gereefde fok en storm slagzeil, het voor den wind liet loopen.

Middelwilt nam de storm meer en meer toe, en was tusschen 9 en 10 uren zoo hevig, dat al te rog biffaande zeilen werden weggerukt, terwijl er hemelhooge zeeën liepen. Te half elf uren kwam er eene zware stormzoo over, die niet alleen de groote en daagscheboot uit de sjorringen, maar zelfs de klampen en ribbonten uit het dek scheurde, en die beklede vaartuigen tegens de verschansing aanbakboorts zijde sloeg. Op dat oogenblik begon het schip aan die zijde zoodanig overte hellen, dat het staande lijwands voet onder water stond, terwijl ook bij die gelegenheid de groote steng over boord woei. Men kapte alstoen de tafereelen, om door het overboord vallen der masten het schip te doen rijzen; doch, hoewel de masten alle ter hoogte van eene manslengte braken en overboord vielen, kon men echter aan het schip geene rijzing hoegenaamd besporen.

Intusschen was hetzelve reeds vol water geraakt, en alles was tusschendeels bezig om het met pompen boven te houden, doch vruchteloos; ongeveer twaalf ure 's nachts begon het schip te zinken, en juist met den vloed, waardoor het achterfchip rees, tot dat het in dien stand als het ware reet op en neder komende, plofeling eene prooi der golven werd en verdween.

De vier geredde schipbreukelingen is het gelukt, met nog een' ander matroos met name *J. Ben*, eene der in zee drijvende stukken hout te bereken en zich daarop vast te houden. De laatstgenoemde echter geraakte met zijne linker hand beklemd, door welk toeval hij vier zijner vingers verloor, en buiten staat geraakte zich langer vast te houden, zoo dat hij mede is in zee gevallen en verdronk. De vier overige manschappen hebben zich gedurende 14 uren in dien stand drijvende gehouden tot dat zij gelukkig door den bovengenoemden brik *Souverain* zijn ontdekt, aan boord genomen en gered.

Hoogstwaarschijnlijk zijn zij de eenigen der schipbreukelingen, welke dien ramp hebben overleefd, terwijl de geheele overige equipage, mitsgaders al de talrijke passagiers hun graf in de golven hebben gevonden.

Ten minste was na dien ongelukkigen nacht bij het aantrekken van den dag, geest spoor meer van hen te vinden, en niets anders te zien dan eenige stukken hout van het verongelukte schip. Aan boord bevonden zich, behalve de equipage, als passagiers:

De gepensioneerde kolonel *Boions*.

De kapitein-boekhouder bij de constructiewinkel *J. Thijssens*, met verlof naar Nederland vertrokken, met deszelfs echtgenote.

De heer *J. Hommes*, negotiant, met deszelfs zoon *H. Hommes*.

De heer *J. Matak*, met deszelfs vrouw en twee kinderen.

De ade luit. van het yde regt. hussaren *W. A. Ploem*, met verlof naar Nederland.

De weduwe van wijlen den kapitein ter zee van *Iloek*, geboren *Griepman*, met hare zuster, meijst. *H. Griepman*.

De jonge jufv. *M. Morin*.

De jonge jufv. *B. C. W.* en *L. A. F. Sack*, kinderen van den heer *Sack*, algemeene boekhouder.

De jonge heer *H. Meijlan*, zoon van den heer *G. F. Meijlan*, inspecteur van financiën.

De jonge heer *P. van Heerde*, zoon van den heer *W. H. van Heerde*, assistent resident te Probolinggo.

De chirurgijn der 3de klas's van de koninklijke Nederlandse marine, *Glement*, en 40 gepasporteerde militairen met eene vrouw.

EUROPA.

SPANJE.

MADRID, den 31 augustus.

De ministeriële buitengewone conrunt van Chili, van den 10den april lk., geeft verslag van den tegenstand, die de onafhankelijken aan de koningsgezinden geboden hebben, als welke beproefd hadden, om de belangrijke vesting Valdivia te bemesteren. Bij de aanrundering der stad, waren 400 koningsgezinden, te Mazulih, de rivier overgetrokken, na gezworen te hebben van te zullen sneven of de vesting te bemesteren. De majoor *Banchef* deed, aan het hoofd van een korps onafhankelijken, een' uitval, en, na een levendig gevecht, werden de koningsgezinden op de vlugt gedreven, en, vijf mijlen ver, met de bajonet in den rug vervolgd. De generaal don *Gaspard Boudilla* had moeite, om zich, met 25 a 30 man, te redden, en de twee stukken geschut, welke hij bezat, vielen in handen der insurgenten, welke 106 gevangenen maakten, waaronder 12 van de 37 officieren, die deel aan de expeditie genomen hadden, en zulks in weerwil, dat hunne troepen minder talrijk dan die der koningsgezinden waren.

De cortes zijn, den 28sten, 29sten en 30sten, op de gewone wijze, vergaderd geweest.

De minister van de marine heeft een ontwerp van lijfstraffelijk wetboek ingezonden, hetwelk in handen eener commissie is gesteld is. Een rapport, omtrent de questie, om de soldij der officieren te verhoogen, is mede naar eene commissie verzonden.

Na onderscheiden rapporten over verschillende ontwerpen te hebben gehoord, hebben zich de cortes bezig gehouden met dat der commissie van financiën, betreffende de geestelijken, welke burgerlijke bedieningen uitoefenen. De commissie stelde voor en de cortes keurden goed, de onbetaalbaarheid van verscheiden voordelige posten, behoudens het regt, om af te zien van de zoodanige, waarvan de emolumenten minder aanzienlijk zijn.

Eindelijk heeft de gewone commissie van financiën haren arbeid ter tafel gebragt met de bevelene modificatien, omtrent de alienatie der publieke renten, welke ter harer beschikking gesteld zijn. Die arbeid werd goedgekeurd.

ORIS-DEBATELAND, den 31 AUGUSTUS.

Met smart vernemen wij, dat de stad Valencia een oogenblik het toneel van onlusten is geweest, welke de kwaadwilligen niet nalaten zullen, te vergrooten. Zie hier naauwkeuriglijk, zoo de oorsprong als de voornamste omstandigheden van het voorgevallene bij die gelegenheid.

„ Een eensklaps verspreid gerucht, dat men den generaal *Elio*, aan welks naam zulke smartelijke herinneringen kleven, aan de gerechtigheid zocht te onttrekken, gaf tot volksbewegingen aanleiding, en de troepen werden in wapenen gebragt. Het volk geraakte in den waan, dat zulks geschiedde, om den voorgenomen maatregel met des te meer nadruk door te zetten; dien ten gevolge ontstond er een opoer, in hetwelk verscheiden menschen omgekomen zijn.

(Staats Courant.)

BEIDE-SICILIEN.

PALERMO, den 16 augustus.

De heer *Tortorici*, lid der naar Napels gezonden deputatie, is, den 9den augustus, alhier terug gekomen. Onmiddellijk daarna is de junta vergaderd. De prins *de Villa-Lanza*, president, opende de zitting met eene redevoering, in welke hij de leden bezwoer, zich te herinneren, dat het welzijn of de ondergang van het vaderland van de deliberatien over de uit Napels gekomene depeches zou afhangen; hij stelde dienvolgens aan zijne ambtgenooten voor, om thans de door het gouvernement van Napels gedane voorttellen eenvoudig voor te lezen, en de deliberatien daarover tot den volgenden dag uit te stellen, ten einde die behoorlijk in overweging te nemen. De depeches werden gelezen, en de vergadering ging uit een.

Den toden zag een advies van de junta, het licht, van den volgenden inhoud: „ De depeches, door den heer *Tortorici* aangebragt, schijnen ons niet toe, tot eene voltrekte scheuring met Napels te moeten doen besluiten. Het gouvernement van Napels schijnt geneigd, om onderhandelingen met Palermo te openen, en ons zelfs privilegien en veejende voorrechten te willen toestaan. Het Napolitaansch gouvernement verzet zich slechts tegen de onafhankelijkheid van

Sicilie, om dat die maatregel tegen het traktaat van Weenen strijdt, en tot verschillen met de vreemde mogenheden aanleiding zou kunnen geven. De junta heeft aan het Napolitaansch gouvernement, met behoorlijke standvastigheid en waardigheid, geantwoord. Intusschen moet een ieder op zijnen post blijven.

Het officieel dagblad der junta deelde, den volgenden dag, het antwoord van de junta aan het Napolitaansch gouvernement, hetwelk zeer wijdoelig is, mede; zij doet de geschiedenis van Sicilie als die van een constitutioneel onafhankelijk koninkrijk voorkomen; zij herinnert de beloften, sedert eene eeuw, door de Koningen van Napels gegeven, om die onafhankelijkheid te eerbiedigen, alsmede de regten van het siciliaansch parlement; de omstandigheden, welke de koning en het parlement eenstemmig deden besluiten tot het daarstellen eener nieuwe constitutie, welke aan Sicilie eene vertegenwoordiging, uit twee kamers zamengesteld, onder garantie van Engeland, verzekerde, eene constitutie, die, in 1816, op eene onwettige wijze, is afgeschafte. In een woord, met dit manifest tracht men te bewijzen, dat de ingezetenen van Palermo, en de andere Sicilianen van huime partij, uit kracht hunner wettige regten, handelen, en overeenkomstig constitution, welke nimmer op eene geldige wijze zijn vernietigd, en dat het de Napolitanen zijn, op wie het verwijt van de trakaten geschonden te hebben, moet neder komen. Eindelijk roept de junta de gevoelens van den prins algemeenen stedeheer voor de Sicilianen in, en de zoodanigen, welke het volk van Sicilie hem, gedurende zijn verblijf als onder koning van Sicilie, betuigd hebben; zij hoopt dat hij niet luisteren zal naar raad, die, door het verwekken van eenen burger oorlog, de Napolitaansche revolutie tot schande zou strekken.

Twee honderd gemeenten, zoo steden als burgen, hebben zich reeds met Palermo vereenigd. De steden Messina en Trapani bieden nog tegenstand.

De franciscaner-monnik *Faglica*, welke, den 17den juli, door zijne dapperheid tegen den vijand, heeft uitgemunt, is tot kolonel van het leger van Palermo, en tot een der adjudanten-generaal van het leger van Sicilie benoemd. Hij zal, daarenboven, eene bijzondere medaillon dragen.

Het plein *Plano di Palazzo*, genaamd, alwaar de Napolitaansche troepen geslagen zijn geworden, heeft, op bevel van de junta, den naam van *Plein der overwinning* bekomen.

den 17 augustus.

De junta heeft, met toestemming der hoofdlieden van de gilden, tot verscheiden leening, die eenige goede burgers vrij wiltig hebben aangeboden, om het nieuw gouvernement in deszelfs benodigdheden te helpen, autorisatie verleend.

De kapitein *Alberto Lazzara*, van Trapani, heeft eene bombardeer-galjoot, de dienst zijner kinderen en de zijne, aangeboden.

Een koopman heeft eene som van 3000 oncen zilver aangeboden, welke het gouvernement hem in gelukkiger tijden zal terug geven. Vijf anderen kooplieden hebben eene som van 1963 oncen bij elkander gebragt.

Volgens besluit van de junta, zal een ieder, welke een' militairen rang wil bekomen, eene zekere hoeveelheid uniformen, geëvenredigd aan den gevraagden rang, moeten leveren.

Bij een ander besluit wordt eene gratificatie toegekend aan een ieder, die aan het gouvernement militaire of kazernerij-goederen, welke, grotendeels, op het oogenblik der revolutie, verspreid zijn gemaakt, terug zal brengen. Deze gratificatie is op een tiende der waarde van de terug te brengen goederen bepaald.

(Staats Courant.)

NAPELS, den 28 augustus.

Er hebben, tusschen de inwoners van Palermo en de Napolitanen, die zich te Trapani bevinden, eenige schermtusselingen plaats gehad; eerstgenomene zijn geslagen geworden.

De wegen in Sicilie, en vooral die in de nabijheid van Palermo, worden door de gai-boeven, die, tijdens de laatste revolutie, welke in die stad heeft plaats gehad, in vrijheid zijn gesteld, onveilig gemaakt.

De generaal-en-chef heeft bij eene dag-orde van den 17den, te kennen gegeven, dat hij, bij het doen betrekken der kantonnementen aan de troepen, in de steden Capua en Gaëta, niet vergeten heeft, eene vermeerdering van soldij voor de officieren en soldaten te vragen.

Bij decreet van den 11den, is eene buitengewone junta belast, om het gedrag van de generaals *Naselli* en *Church* te onderzoeken; zij beslissen, of er te men tot beschuldiging zij.

(Staats Courant.)

ITALIË.

Lucca, den 20 augustus.

Den 22sten dezer worden de Koning en de Koningin van Sardinië, benevens hunne familie, in deze stad verwacht, om de huwelijks plechtigheid van den infant van Lucca met de Sardiniëse prinses, welke in Turin slechts in korte veldtochten is, alhier bij te wonen. Hoogstdezelve zullen zich, te Genua, naar Viareggio, eene onzer havens, begeben. H. M. onze hertogin heeft ook van Rome verscheidene personen tot deze feestten genoodigd, onder anderen ook monsieur B. H., den opvoeder van den infant. Ook heeft H. M. met veel spoed het zilver-servis, uit haar paleis te Rome, en andere zaken, herwaarts doen komen.

(Staats Courant.)

Florence, den 31 augustus.

De laatste tijdingen uit Sicilië melden, dat dit eiland reeds de grootste gisting ten prooi is. Trapani, dat het naast bij Palermo ligt, is versterkt en heeft eene goede bezetting; deze stad wederstaat die van Palermo en verwacht versterkingen van Napels. Messina, Catania en Syracuse hebben zich openlijk tegen de junta van Palermo verklaard. Deze staat van zaken doet vermoeden, dat het napolitaansche gouvernement welhaast flagen zal in het invoeren van de constitutionele regering in geheel Sicilië.

(Staats Courant.)

KONINGRIJK SARDINIËN.

Turin, den 5 september.

Onder de muren onzer stad wordt een kamp van oostenrijksche troepen, waarvan het getal op 80.000 man gebracht wordt, opgericht; de eerste kolonnen zijn reeds aangekomen. Daar wij tot dus verre de diepste rust hebben genoten, kan men gelooven, dat het formeren van dit kamp tot het systeem behoort der groote militaire maatregelen, het welk de mogendheden, met betrekking tot het zuidelijk Europa, hebben aangenomen. Wij zullen, met het nader gewag maken van hetgeen uit Oostenrijksch jager betreft, wachten, tot dat deszelfs verdere bestemming beter bekend zal zijn.

(Staats Courant.)

LOMBARDYSCH VENETIAANSCH KONINGRIJK.

Milaan, den 26 augustus.

De siciliaansche dagbladen bevatten verscheidene artikelen van de provisionele junta. De kommandant der stad Palermo is de generaal Cagliostro; die der marine, ridder Pulgarnera; die der artillerie, de kolonel Peranni, welke zich met de organisatie van een regiment artilleristen bezig houdt. De junta van financiën heeft alle Sicilianen tot het geven van vrijwillige giften uitgenoodigd. De inwendige veiligheidsgarde wordt door leden van den hoogsten rang gekommandeerd. De prins de Villafranca, president van de junta, heeft verscheidene prinses, hertogen en markiezen tot chefs der bataillons benoemd.

De insurgenten stellen zich in staat van tegenweer; zij hebben een regiment kavalerie, met de paarden, die zij aan de rijken ontnomen hebben, opgericht. Vooral houden zij zich met toebereidschap en militaire exercitien bezig. De Napolitanen hopen nog het bloedvergieten voort te komen; de inwoners van Palermo van het overvloed van het eiland af te zondelen; hen de levensmiddelen af te snijden, en daardoor, met aanbod van alle voorrechten, die zij kunnen verlangen, van hunne dwaling terug te brengen.

Wij vernemen ook, dat er eene observatiekorps van napolitaansche troepen, tusschen Aversa, Capua en Gaëta, zal opgericht worden; hetzelfde zal omtrent tien duizend man sterk zijn. Men denkt, dat het parizoen van Napels, dienvolgens, tot op een regiment kavalerie van de garde en een regiment infanterie, behalve de schutterij, zal verminderd worden.

Volgens berichten van de Afrikaansche kust, zal het kruis-eskader, dat zich in de Middellandsche heeft vertoond, en hetwelk deszelfs prijzen naar Algiers had opgezonden, op nieuw, met enige gewapende schepen vermeerderd, in zee steken; het drigt, deszelfs rooverijen verder dan de eerste maal te zullen uitstrekken.

(Staats Courant.)

FRANKRIJK.

Paris, den 7 september.

Uitrekfel uit een brief van Saint-Pierre-Martinique, van den 10den juli 1829, over Havre de Grave, alhier aangekomen: „Eenige geruchten hadden voor eenen opstand onder de leden van de kleur doen vreezen; maar, volgens de rust, die wij genieten, te oordeelen, schijnt het, dat zulks slechts een sprookje is geweest, uitgevonden, om ons te verschrikken.

Men verzekert niettemin, dat Z. Exc. de gouverneur-generaal, deze schijnbare rust niet vertrouwend, zich, in het tegenwoordig oogenblik, ernstig met de organisatie der nationale garde, dat is zeggen, met onze milite, bezig houdt, en dat hij besloten heeft, om, gedurende den wintertijd, de beide koninklijke fregatten, welke ter zijner beschikking staan, en die, volgens het aloud gebruik, op Terre-Neuve moesten overwinteren, hier te houden.”

den 8 september.

De aanstekende ziekte, welke Isle-de-France verwoest heeft, en zich in het eiland Bourbon verspreid had, heeft thans geheel opgehouden. De wijze en gestrenge voorzorgen, door het gouvernement genomen, hebben blyet, dat de verwoesting in laatstgemelde kolonie zoo groot geweest is als in de eerste; de sterfte op het eiland Bourbon is bij 178 personen gebleven. Deze ziekte schijnt definitief de *Cholera morbus* der Indië te zijn, die besmettelijk is, en, niettegentstaande de beplaggingen van eenige geneesheeren, door middel van gemeenschap ter zee, kan overgebracht worden.

den 9 september.

Bij gelegenheid, dat de diligence van Toulouse, onlangs, op den weg van Cahors, geplunderd is geworden, gelijk wij gemeld hebben, vroeg eene dame, aan welke men 33 franken, het eenige geld dat zij bezat, ontnomen had, hoe zij nu hare reis zou kunnen vervorderen? De roovers gaven haar 40 franken in plaats van 33. Een Engelschman, die, even als de andere reizigers, zoo lang hij was, op de aarde uitgestrekt lag, beklagde zich, in slecht fransch, dat hij nu niet meer kon weten, hoe laat het was, aangezien men hem zijn horologie had afgenomen; het horologie werd hem terug gegeven, en een der roovers riep in het heen gaan uit: „Zulk eene slechte daad te doen, voor zulks een gering voordeel! Foeit!” Men zal zich herinneren, dat de roovers, dank hebbende de koelbloedigheid en tegenwoordigheid van geest van den conducteur, slechts 2500 franken hebben kunnen vinden.

Gisteren morgen, omstreeks elf ure, zette een hoog bejaard man zich bedaardelijk op den kant van den beeren-kuil, waarin de groote beer huisvest, in den planten-tuin, neder. Eenige oogenblikken daarna liet hij zich in den kuil vallen. De beer sprong dadelijk op hem los, smoorde hem terstond, beet hem op verschillende plaatsen, en sleepte hem om den boom, die, ten gebruike van het dier, in dien kuil geplant is. Noch het geschreeuw der toeschouwers, noch de steenen, welke zij op den beer wierpen, waren in staat, om het dier zijne prooi te doen verlaten. Toen liet men de honden los, welke het dier dwongen, om het te laten liggen, hetwelk echter onkenneel was van misaakheid. Het schijnt dat deze gijssard zich moegwillig in den kuil heeft gestort. De vorzaak, waardoor hij tot deze buitensporige wanhoop gebracht is, en hem deze soort van dood heeft doen verkiezen, is onbekend. Hij was netjes gekleed, en had een rietje, hetwelk hem tot rotting strekte op den kant van den kuil laten liggen. Men heeft een vijftiental franken aan klein geld, en een flesje met medicamenten bij hem gevonden. Heden is het lijk herkend geworden; de overledene was een rentenier.

den 10 september.

De heer Gauthier, een jong orientalist, heeft, in de laatste zitting der akademie van inscriptien en fraanse letteren, de resultaten ingeleverd van eenen arbeid, door middel van welken hij, op eene wijze, dat daar door het geoefendste oog misleid zou worden, de manuscripten der Oosterlingen namaken kan; door een oordeelkundig steendrukker geholpen, is de heer Gauthier van voornemens, om, door middel dezer nieuwe wijze van doen, twee gesichten van Samsi in het licht te geven, en alzoo twee tot dus verre zeer zeldzame en zeer kostbare manuscripten, voor eenen zeer matigen prijs, te vermenigvuldigen.

De heer Pradier, voormaals gepensioneerde van Frankrijk te Rome, is belast met het vervaardigen der borstbeelden van de heeren Montgolfier, voort rekening van de stad Annónaj, welke deze beide vermaarde mannen binnen dertig jaren heeft zien geboren worden.

den 11 september.

Onlangs werd een zwitsers soldaat van het eerste regiment der Koninklijke garde die in een tweegevecht gesneuveld was, op het kerkhof van Vaugirard begraven. Een jong en aardig meisje, dat hem zeer genegen was, en hem, van Orleans, naar Paris was gevolgd, begaf zich gisteren naar het kerkhof en stiet zich, op het graf van haren minnaar, driemaal een mes in het hart; zij is in eenen wanhopigen staat opgenomen.

(Staats Courant.)

GROOT-BRITANNIË.

Londen, den 8 september.

In de zitting van het hoogerhuis van dondersdag den 7den dezer, werd door een der lords gezegd, dat hij zich herinnerde, dat, in het begin van het proces, door een der ministers gezegd was, dat de clause van de bill, die de echtscheiding uitspreekt, van het minste belang was. Hij verlangde nu te weten, wat de ministers hieromtrent bepaald hadden, en begreep dat het voegzaam zijn zoude, gemelde clause uit de bill te schrappen. Lord Liverpool antwoordde hierop, dat het niet mogelijk was eene verandering in de bill te maken, voor dat dezelve, na het eindigen van het onderzoek, in comité bediscutied wordt. In het begin der procedures had hij gezegd, dat deze vervolging eene daad van publieke justitie en de handhaving der nationale eer ten doel had, en geenszins om den doorluchtigen persoon, wiens naam daaraan eeniger mate verbonden is, te ontslaan, en dat het huis de zaak, indien dezelve voorgedragen wierd, uit dat beginsel moest beschouwen. Nu kon hij stellig, van wege dierzelven doorluchtigen persoon, zeggen, dat deze niet verlangt, dat een maatregel, dien het huis geschikt oordeelen zal te nemen, eene persoonlijke verligting met betrekking tot hem zelve ten gevolge hebben zal. De clause der echtscheiding moest een gevolg zijn van de inleiding der bill, indien de bewijzen die mogten blijken, doch zoo, hetzij uit godsdienstige of andere redenen, het huis en de natie mogten verlangen, dat die clause weg gelaten wierd, zoude men, zonder zwarigheid, dezelve vernietigen, dewijl de doorluchtige persoon voor zich zelve de ontbinding zijner huwelijksbanden niet verlangt.

(Staats Courant.)

NEDERLANDEN.

Brussel, den 9 september.

Van Marche, in Luxemburg, wordt ons, onder dagteekening van den 3den, het volgende gemeld:

„Sint Remakel is, gisteren, in triumf, naar de kerk, waarvan hij de patroon is, terug gebracht. Alle de autoriteiten, van een luisterrijk muzijk voorafgegaan, zijn den goeden pastoor van Marche gaan afschalen en hebben hem naar den tempel gebracht. Op heden is eene plegtige mis gevierd. De heer Burton, onze grachte pastoor, heeft eene herderlijke redevoering gehouden, waarin hij, met den toon der waarheid en der grootste dankbaarheid, de godvruchtige grootmoedigheid van onzen geliefden Monarch heeft geschilderd, aan wiens weldaden hij het herbonwen onzer kerk verschuldigd zijn. Deze daad van godsvrucht, even levendig, bij monde van onzen welprekenden pastoor uitgedrukt, als door alle zijne parochianen gevoeld, grift voor altoos, in de harten der bewoners van Marche, den doorluchtigen naam van Willem van Nassau, Koning der Nederlanden, naast dien van Jan den Blinden, Koning van Bohemen en graaf van Luxemburg, den doorluchtigen stichter dezer kerk, in de dertiende eeuw.”

den 12 september.

Onderscheiden brieven van Duitschland, met den post van heden aangekomen, bevestigen eenstemmig de volgende berichten: „dat de oostenrijksche troepen bevel bekomen hebben, om hunne marsch naar Italië te bespoeden, en dat het getal der troepen nog vermeerderd is; dat, ten gevolge eener schikking met Zijne Heilichheid den Paus, een talrijk oostenrijksch leger in de kerkelijke Staten zal trekken, van waar hetzelfde naar de grenzen van het koninkrijk Napels zal marcheren; hetzelfde zal de prinsdommen Pome-Corvo en Benevent, welke thans, sedert eenige oproerigen er republieken van wilden maken, aan regeringloosheid is overgegeven, bezetten. Het is waarschijnlijk, dat de wending, welke de zaken van Napels nemen zullen, in het vervolg beslissen zullen, of er vrede of oorlog met dat gedeelte van Italië zijn zal.

Nijmegen, den 15 september.

Vergetten, den 13den september, werd de vrouw van Abel Arts, scheepstimmermans-knecht alhier, door de geadmiteerde vrouw, D. H. Beller, verlost van drie welgeschapene meisjes, welke alle thans, benevens de moeder, zeer welvarende zijn. Het eerste werd geboren ten twaalf ure, het tweede den namiddags ten twee, en het derde ten half drie ure; eene gebeurtenis, welke de ouders, in hunne behoeftige omstandigheid, een kommervol vooruitzicht voor den naderenden winter oplevert, terwijl het te wenschen is, dat hunne nood, door de Heilichheid van de roch zoo menigvuldig in deze stad gevonden wordende menschevrienden, eenigzins moge verligt worden.

(Staats Courant.)

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 10 september.

In de Oesterreichischen Beobachter leest men wederom berigten van Napels en Sicilie, welke zeer ongunstig zijn. Volgens de berigten van Napels, van den 11ten augustus, namen de regeringloosheid en de wanorde in dat ongelukkige land dagelijks toe. Tusschen de twee voornaamste revolutionaire partijen bleef de verdeeldheid voortduren, namelijk, tusschen de constitutionelen, benevens de oude aanhangers van Murat, waaronder men de voornaamste militairen telt, en de Carbonari, waarbij de Jacobijnen behooren; uit deze verdeeldheid ontstaan dikwijls de bloedigste voorvallen. Den 16den augustus, ontstond er onder anderen een hevig verschil in de loge van St. Dominico, tusschen twee Carbonari, een geestelijke en een officier, waarbij men van woorden tot daden kwam, en de geestelijke door den officier werd doodgestoken, welke laatste echter ook zwaar gewond was. Dit verschil ontstond over den minister Zurlo, welken de een aanviel en de andere verdedigde. Sedert dien tijd heeft men eene wacht voor het huis van dien minister geplaatst, vermits de Carbonari, welke hem als een vriend van het despotismus beschouwen, besloten hebben hem van kant te maken. In vercheidene loges der Carbonari heeft men reeds zijn proces in forma opgemaakt, en bepaald, dat hij zou afgezet en gevonnisd worden.

Het is duidelijk, dat, volgens het plan der Carbonari, de constitutionele monarchie slechts eene voorbereiding en een overgang tot eene democratische republiek is. Elk Carbonari beschouwt zich als een persoon van het grootste belang, en geroepen, om plotselijk fortuin te maken. Hunne aannemers veroorloven zich de stoutste en schuldigste daden ten uitvoer te brengen. Onlangs begaf zich eene talrijke troep naar het Koninklijk park van Portici, om aldaar de menagerie te vernielen en andere baldadigheden uit te voeren. Zij eischten met hevigheid de ontbinding van de gardes du-corps en de inlijving van de garde bij de andere regimenten van linie.

Op Maria Hemelvaart lieten de Carbonari hunne wapenen inzegenen en hadden eenen optocht door de stad. Na dat de wijn hunne hooften verhit had, kwam het dien dag tot bloedige tooneelen, waarbij vele personen gedood of gekwetst werden.

De berigten van Sicilie zijn niet minder bedroevend. De inwoners van Palermo hebben besloten hunne onafhankelijkheid, het koste wat het wil, te koopen; zij hebben den prins de Villafranca aan het hoofd en vallen degenen aan, welke met Napels wenschen vereenigd te blijven; zij hebben reeds tot dat einde regementen gevormd, en de prins Castaldo is, van Palermo, tegen Trapani gemarcheerd, om zich van die stad meester te maken, eer dat de napelsche troepen er zullen aangekomen zijn.

Drie gedeputeerden, welke Palermo naar Messina en Catania gezonden had, om aldaar de onafhankelijkheid te proclameren, zijn gearresteerd en naar de citadel van Messina gebracht, van waar men hen naar Napels heeft verzonden. De hertog van Sparling bevindt zich onder dezelve. De generaal Roccaramana, welke beschuldigd wordt van eene geheime correspondentie met Palermo gehouden te hebben, is gearresteerd en naar het kasteel van St. Elmo gebracht.

(Staats Courant.)

RUSLAND.

PETERSBURG, den 22 augustus.

De keizerlijke oostenrijksche buitenwone gezant en gevolmagtigde minister bij ons hof, de baron von Lebzeltern, verlof voor eenige weken bekomen hebbende, is Z. Exc. gisteren, van hier, naar Weenen vertrokken.

Te Tiflis heeft men, den 15den juli, ten 3 ure 25 minuten na middernacht, twee spoedig op elkander volgende schokken van aardbeving bespeurd. Dezelve gingen van een vreeselijk gedruisch vergezeld, en waren zoo hevig, dat de zwaarste gebouwen schuddeden.

Z. K. H. prins Karel van Pruisen doet, van hier, eene reis naar Finland, en zal, zoo men verneemt, den 17den september, de terugreis naar Berlijn aannemen.

De oogst valt bij ons overal goed uit; alleenlijk de boomvruchten zijn niet best gelukt.

(Staats Courant.)

AFRIKA.

KAAPSTAD, den 16 december.

Op voorleden zondag den 10 dezer maand, vierde de Evangelisch Lutherse gemeente dezer stede, de inwijding van haar o. l. kerkgebouw; vroeg in den morgen, voor dat nog het geluid der klokken, daartoe uitlokte, ontwaarde men reeds uit den andrang van kerk-

gangers het algemeen belang dat deze feestviering verwekt had; tegen half 9 uur was het kerkgebouw aangevuld met Christelijke toehoorders van alle standen.

De verscheidene autoriteiten, door den kerkenraad daartoe uitgenoodigd, vereerden de gemeente met hunne tegenwoordigheid, en toonden ook bij deze gelegenheid, hoe zeer hun de zaak van den openbaren Godsdienst aan het hart ligt. De hoog ed. achtb. heer hoofd justicier, Sir J. A. Truter, zijner majesteits fiskaal, de wel. ed. gestreng heer mr. D. Denijsen, verscheidene leden uit den ed. achtb. raad van justitie, dien der stads gemeente, en andere hooge ambtenaren, hadden gedeeltelijk reeds hunne plaatsen in genomen, wanneer zijne excellentie Sir Rufine Shawe Donkin, onze zeer geëerbiedigde hoofdgebieder, vergezeld door hoogsdeszelfs generale staf, en ingeleid door een gedeelte van den kerkenraad, de gemeente intrad en aan dezelve een sprekend bewijs gaf, hoe zeer ware wijsheid gegrondvest is, in de vreeze des heeren, en dat ware grootheid zich verheven gevoelt in het bezef van zijne afhankelijkheid van het Opperwezen.

Eene deputatie van de nederduitsche hervormde gemeente dezer stad, met eenen hunner verdienstelijke leeraars aan het hoofd, vermeerderde wel dra de vergadering en voegde zich bij vier andere leeraars uit drie verscheidene Christelijke gezindheden, welke reeds verscheenen waren, om als het ware openlijk aan den dag te leggen, dat, welke veranderingen ook tijden en omstandigheden, in de wijze van de Christelijke Godsverering mogen gewrocht hebben, zij nogtans allen daarin overeenstemmen, dat eerbied voor God en onzen verlosser Jesus Christus, en onderlinge broederlijke liefde, de grondslagen van het Christendom zijn. De eerw. heer Kaufmann, als leeraar der gemeente, door den geheelen kerkenraad, het gebouw plegtig ingeleid zijnde, beklom na het eindigen van voorbereidende gezangen (waarvan de koorzang een heer A. Richter, Senior, tot dichter heeft) den predikstoel, en hield eene op deze gelegenheid toepasselijke redevoering, welke beurtelings door gezang onderbroken zijnde, met eene algemeene inzegening van het kerkgebouw eindigde. Alhoewel deze plegtigheid bijna 4 uren duurde, bespeurde men nogtans geene verflauwing in de algemeene aandacht. Een overtuigend bewijs hoe de Godsdienst op zich zelve beschouwd, waardigheid genoeg bezit, om bij aanhoudendheid en in weerwil van de vermoeijng der zinnen, onze geheele ziel te vervullen. De tekst tot de allezijs stichtelijke leerrede, was gekozen uit Genesis XXVIII; vers 16 en 17.

Bij het eindigen van den Godsdienst, openbaarde zich op nieuw de goede gezindheid, die de degenoten van deze feestviering bezielde; uit een getal dat men op omtrent 1800 personen begroot, werd eene collecte van bijna 3000 Rds. bijeengebragt. En ook deze collecte heeft de gemeente bij herhaling overtuigd, hoe zeer zij zich gelukkig mag prijzen, om te mogen deelen in de vaderlijke bescherming van eene zoo weldadige en Godsdienstige regering, waarmede deze volkplanting zoo verre boven anderen bevoorregt is.

(Kaapstad Courant.)



MENGELINGEN.

DE GOEDE RAADSMAN.

Een dief, die eene goudbeurs gestolen had, ontving, volgens gewoonte van het geregtshof eenen advokaat als raadsman. Deze trok hem ter zijde en fluisterde hem welmeenend in, dat hij heimelijk moest wegluipen. Natuurlijk volgde de dief dezen raad. Toen de advokaat door den president van het geregtshof gevraagd werd, wat hij ter verdediging van den suppliant te zeggen had, antwoordde hij gelaten: „Mijne heeren! hij heeft zijn misdrijf bekend, en daar hij door niemand bewaakt werd, meende ik hem niets wijzers te kunnen raaden, dan zich wegtepakken.” Men lachte, en kon den sluven zaakgelastigde niets verwijten, doch bleef niettemin de geregtsdienaars, om den ontvloden te achtervolgen. Of zij hem ingehaald hebben, kwam niet ter onzer kennis.

QUI PRO QUO.

Een burgermeester van zekere stad, bij wien de vleeschhousers zich beklaagd hadden, dat de boeren geene kalveren ter markt wilden brengen, liet het volgende besluit afdraan:

VRIJHEID! GELIJKHEID! BROEDERSCHAP!

„Gehoord de klage, ons door onze medeburgers de vleeschhousers gedaan, dat gee-

ne kalveren ter markt gebragt worden, hebben wij besloten en besluiten bij deze: „Dat wij er ons onverwijld heen zullen be- „geven.” En zal extract dezes, enz.

GEDACHTEN EN GRONDREGELEN.

Ter regter tijd te zwijgen, is dikwijls nuttiger dan om wel te spreken.

Een vijand is een onderwijzer, die ons niet kost. De stilzwijgendheid is het versierfel en de bescherming der jeugd.

Om te kunnen spreken, moet men kunnen hooren. Leert te hooren en gij zult voordeel trekken zelfs van hen, die niet verstandig redeneren.

Die gierig in hunnen lof zijn, bewijzen daardoor dat zij ook arm zijn in verdienste.

De rijkunst leert eenen vorst het best, wijl zijn paard hem niet vleit.

Die zich toelegt immer te spreken, even als gij spreekt, en te doen gelijk gij doet, is uw vriend niet, maar uw schaduw.

Een reiziger heeft vele gastheeren (of herbergiers), maar weinige vrienden.

Doet niets wat uwe vijanden niet weten mogen.

Indien gij eenen dienst met eene beleediging te vergeelijken hebt, neem dan van het gewicht van de eene en vermeerder daarmee den anderen, en gij zult regvaardig zijn.

Het is gemakkelijker nieuwe dingen te zeggen, dan in overeenstemming te brengen, die, welke reeds gezegd zijn.

Wij lakten de kleine gebreken der ongelukkigen zeer streng, maar beklagen weinig hunne veel grootere rampen.

VOOR DE WAPENKUNDE.

Wat is van 't menschedom 't sprekendst wapen?
Een bosch vol eksters en vol apen.

ZIJN EN SCHIJNEN.

Een rok met goud verschoont den dief;
Een rijken krombuit heeft men lief;
Men noemt verstandig, die bedriegt;
Geloof hem 't liefst, die 't finst liefst;
Zoo gaat het nog bij groot en klein,
De wereld wil bedrogen zijn.

ANEKDOTEN.

Een wijsgeer ging eens uit de stad,
En sprak tot een, die naast hem zat:
„Gij zijt een priester, zoo ik hoor.”
„Zeg! was uw vader ook pastoor?”

ALLE VERANDERING GEEN VERBETTERING.

Kort na des werelds uchtendzang,
Sprak nog de duivel door de slang:
De vordring onzer eeuw is ons dus wis gebleken;
Nu slangen zonder daveis spreken.

KWEEKSCHOOL VOOR DE ZEEVAART.

Vervolg en slot van het verslag, rekening en verantwoording van het vaderlandsch fonds ter aanmoediging van 's lands zee dienst.

Het is immer waar bevonden, dat eene onafgebrokene afwisseling van werkzaamheid en rust, spanning van geest en lichthams beweging, gevoegd bij eene geregelde leefwijze, onder het genot van eenvoudige spijs en drank, der gezondheid zeer bevorderlijk waren. Zoo vele jaren de kweekschool heeft bestaan, mogten wij ook de waarheid daarvan ondervinden, terwijl het gelaat onzer voedsleringen steeds het beeld der gezondheid vertoont. Nogthans kan dit ons gelukkig niet bevallen voor zoodanige ziekten en ongevallen, waaraan men, ook de gezondsten, dagelijks staat blootgesteld. In de maand september II., ontdekten wij tot onze grootste bekommering, dat eenige kweekelingen door de roodvonk waren aangetast; aanstonds g. trunkten wij alle mogelijke voorzorgen, om de zieken van de gezonden aftecheiden, en alle gemeenschap te beletten. Wij slaagden daarin zoo gelukkig, dat de voortplanting der besmetting aanmerkelijk werd verminderd, en het geal daar door aangetast, zich tot niet meer dan 30 bepaalde, van welke verre na de meesten, de ziekte maar in eenen geringen graad hebben gehad, terwijl door de volijverige en zorgvuldige hulp van den verdienstelijken geneesheer en godszenen over de middelen, dit onheil geheel werd afgewend, zonder een enig voedslering daar door te verlezzen, ja, zelfs zonder de minste spoor daarvan achter te laten.

Treurig was het ongeval onzen uitmuntenden kweekeling Rivierij overgekomen, die het ongeluk had te storten uit een der bovenste zolder vengsters, ter hoogte van circa 40 voeten, op de bestraatte plaats, van waar hij voor dood werd weggedragen, en, noch breuk van eenig lid, zelfs geene aanmerkelijke kneuzing of beleediging ontdekkende, vermeerderde dit, met onze bekommering niet weinig onze verwondering. Lang verkeerde deze ongelukkige in eene bewusteloze, hoogst beklagenswaardige en bijna hopeloze toestand; met de meeste oplettendheid en zorg opgepast, en door de hulp van den

(Het vervolg in het Bijvoegsel.)

(Vervolg der Courant.)

kundigen arts en heemeester, mogten wij ons over de trapsgewijze vorderingen, en eindelijk over de geheele herstelling van onzen geliefden lijder verheugen, die, niet alleen het volkomen gebruik zijner ledematen terug bekwam, maar al spoedig de verwonderingswaardigste blijken begon te geven, dat zijne verstandelijke vermogens, waarvoor wij zoo beducht waren, door dezen hevigen schok niet het minste hadden geleden, en hij zijne vorige uitmuntende bekwaamheid en kundigheden, door voorbeeldige vlijt verkregen, nog ten volen bezat, zoo dat hij na verloop van 5 maanden inmiddels zijne aanstelling als adelborst van de 1ste klasse bij Zijner Majesteits Marine ontvangen hebbende, met loffelijke getuigenis de kweekschool konde verlaten, en zijnen nieuwen eervolten loopbaan binnen treden.

Hebben commissarissen, na de gelukkige en bijna wonderdadige herstelling van dezen ons gewezen kweekeling, hunner schuldigen dank betuigd aan den verdienstelijken en kundigen geneesheer den heer *Thijssen* en den over dienstvollen heemeester den heer *Jas*, zookonden wij nogtans niet in gebreke blijven, van deze omstandigheid te gewagen, terwijl wij hun edelens nogmaals van onze dankbare erkentelijkheid verzekeren, alsmede voor alle de menigvuldige diensten, ook wederom in het voorleden jaar aan het gesticht, zoo belangrijk en met alle hartelijkheid en liefde bewezen.

Het verstrekt commissarissen tot geen minder genoegen, bij deze gelegenheid melding te maken, van de boven alle beschrijving tederhartige en onafgebroken oppassing en verzorging door de waardige echtgenooten van den commandeur, der zieken in het algemeen, maar inzonderheid, aan den gemelden *Riverij*, gedurende al den tijd zijner beklagenswaardigen toestand. Eene hartelijkheid en zorg welke gelijk staat met al die tederheid en liefde, welke een moeder aan hare eigene kinderen zoude kunnen betoonen.

Van de benoeming van commissarissen correspondenten, te Batavia, door onzen waarden medebroeder den heer *L. Z. Veekens*, waarvan bij ons vorig verslag gesproken is, zijn wij nog de nadere berichten inwachtende. Aangenam voorzeker zal het ons wezen, dezen verdienstelijken mede kommisaris eerlang weder te mogen aanschouwen in het vaderland en, zoo wij mogten vreezen dat zijne afwezigheid uit de Oost Indiën voor de belangen van onze kweekschool een wezenlijk verlies zoude kunnen veroorzaken, het welk bezwaarlijk moigt worden vergoed, zoo stellen wij nogtans alle vertrouwen in zijne keuze; ook zal het in Nederlands Indiën wel niet ontbreken aan warme voorstanders onzer vaderlandsche inrigting. Meerdere zucht voor het gesticht, ijveriger behartiging van deszelfs belangen, zal echter niemand kunnen aan den dag leggen, noch gewigtigere diensten kunnen bewijzen, dan onze geachte medebroeder, die, tot zeer hooge eer, aanzien en waardigheid in Nederlands Indië gestegen, te midden zijner grootheid zich onder anderen aldus aan ons laat hooren. „Een ieder weet dat ik kweekeling ben geweest, wel verre dat ik mij zulks, gelijk sommigen doen, zoude schamen, reken ik het mij tot eer, en ik herdenk steeds met genoegen en belangstelling aan de weldaden, mij in dat nuttig gesticht te heurtegevallen.”

Het bericht der plegtige ontvangst van het marmer borstbeeld van den grooten *de Ruijter*, aan de kweekschool door Nederlands oudsten zeeheld, Zijne Excellentie den luitenant admiraal van *Kinsbergen*, grootkruis van de militaire Willem's Orde, geschonken, vergezeld van onze hartelijke dankbetuigingen, was naauwlijks tot des edelen gever gekomen, of ook het tijdstip zijner ontbinding was daar. Schier met stervende hand, drukte hij nog op de verplichtendste wijze zijne bijzondere goedkeuring en de hartelijkste gevoelens uit, jegens ons, en onze voederlingen, en bijna gelijktijdig met dit antwoord, moesten wij de treurige tijding ontvangen van het aisterven van dezen onzen edelmoedigen vriend en weldoener.

De man, die van zijne vroegste jeugd, met de uitmuntendste hoedanigheid begiftigd, alle zijne krachten en vermogens toewijde en besteedde, ten dienste van zijn vaderland: wiens glansrijke levensloop werd gekenmerkt door de treffendste vereeniging van moedig krijgsbeleid en edele daden: de man, wiens gelukkigen onderdom geheelijk was toegewijd aan de bevordering van al wat nuttig, edel en weldadig mag genoemd worden: de begunstiger van kunsten en wetenschappen: de krachtadige bevorderaar van het onderwijs en de ontwikkeling der jeugd, de bijzondere weldoener van onze

kweekelingen, voor de zeevaart, wordt terecht door ons, ja, door elk Nederlander met ons betreurd: de nagedachtenis diens edelen blijve steeds in zegen, en waar immer statige eerszuilen voor onzen held mogen rijzen, wij sichten hem eens eerszuil in ons dankbaar hart.

De weldaad door den voortreffelijken van *Kinsbergen*, in het schenken van het schoone borstbeeld van Nederlands grootste zeeheld aan de kweekschool bewezen, werd weldra de oorzaak eener nieuwe weldaad, minder schitterende, maar ook daarom, niet minder groot.

De heer *Kluppel*, zeer geëerd begunstiger van ons gesticht, getroffen door de plegtige vereering der nagedachtenis van *de Ruijter*, vormde als toen het besluit om ook het aandenken aan den edelen van *Kinsbergen*, te verlevendigen, en eenmaal zijne nagedachtenis te vereeuwigen, door het schenken van een marmeren borstbeeld van dien waardigen held; welk voorname ons op de meest verplichtende wijze werd te kennen gegeven, en door commissarissen met de verchuldigde dankbaarheid aangenomen.

De dag der ontvangst bepaald zijnde op den 10 november, waarop de zedert eenige jaren gewoone eerprijzen, van wegen commissarissen, aan de kweekelingen zouden worden uitgereikt, werd het fraaij geschenk dat treffend gelijken beeldnis van den overgetelijken van *Kinsbergen*, uitmuntend vervaardigd door den bekwaamen beeldhouwer den heer *Gabriel*, lid van het Koninklijk Instituut van fraaije kunsten en wetenschappen, een geschenk zoo belangrijk als aanmoedigend voor onze kweekelingen, plegtig in het gesticht ten toon gesteld: den edelen gever op de hartelijkste wijze van onze erkentelijkheid en dankbaarheid verzekerd en de kweekelingen op het nadrukkelijk opgewekt tot dankbaarheid aan God en hunne weldoeners, alsmede tot navolging van het uitmuntend heldenjaar, *de Ruijter* en van *Kinsbergen*, de verheven tooneelden van Nederlands roem en glorie.

Is het voor commissarissen altijd vereend, wanneer hunne kweekschool door aanzienlijke personen wordt bezocht, te hooger stijgt die eer, wanneer vorstelijke personen ons gesticht met een bezoek verwaardigen. Zoo mogten wij in het voorleden jaar de hooge tegenwoordigheid genieten van Hare Koninklijke Hoogheid Mevrouw de Hertogin Dorothea van Brunswijk vergezeld van Hoogsterzilver neven, de jonge Hertogen *Karel* en *Willem* van Brunswijk. Konde iets in staat zijn onze hoogachting voor deze deugdzame, nu zalige vorstin te vermeerderen, de eer, ons door dit bezoek bewezen, en dat met hare zoo eigene minzaamheid en belangstelling, verhoogt bij ons voorzeker hare roemrijke nagedachtenis.

Wat het bestuur van commissarissen betreft, zijn de veranderingen daarin voorgevallen, reeds bij het vorig verslag ter uwer kennis gebracht; zedert waren wij zoo gelukkig alle onze leden te behouden, en deel te mogen zien nemen aan onze belangrijke werkzaamheden.

De wel-eerwaarde heer pastoor *Lieshout*, bij wien onze kweekelingen tot de Roomsche Katholieke Kerk behorende, het Godsdiensstig onderwijs mogten genieten, van hier naar elders vertrekken, waren wij zoo gelukkig, den wel-eerwaarden heer pastoor *Hoffman*, op ons verzoek, daarin te zien opvolgen; alsmede om de wel-eerwaarde heer *Thelwall*, de Godsdiensstige vorming van onze kweekelingen tot de Engelsche episcopale kerk behorende, te zien behartigen, benevens de wel-eerwaarde heer pastoor *Glasbergen*, van de kweekelingen, behorende tot de klergie.

Het zij ons vergund, mijne heeren! dit verslag te mogen besluiten, met de betuiging der oprechte gevoelens van dankbaarheid, welke ons bezielen jegens allen, die onze zaak mede helpen bevorderen, en op welker toegenegenheid wij hoogen prijs stellen.

Zijner Majesteit onzen geëerbiedigden Koning, de vader des vaderlands, de machtige beschermer van onze kweekschool, zij in de eerste plaats onze hulde nederig aangeboden, en onze dankbaarheid betuigd voor alle weldaden aan ons gesticht bewezen. Langdurig en gezegend zij Zijner Majesteits regering; het dierbaar vaderland, koophandel en zeevaart bloeiende onder Zijner Majesteits bestuur, als in de dagen van ouds, en de kweekschool voor de zeevaart deele bij voortduring in het onwaardebaar genot van Hoogdeszelfs gunstbewijzen en goedertierenheid.

Wij betuigen ook onze dankbaarheid aan zijne excellentie den minister voor de marine, voor de ontvangene blijken van genegenheid en belangstelling in ons gesticht. Veel kan door zijne excellentie ten nutte van hetzelfde worden toegebracht; commissarissen houden zich gaarne ver-

zekerd van de gunstige denkwijze van zijne excellentie, en bevelen hunne inrigting aan deszelfs veel vermogen en bescherming.

De edele achtbare stedelijke regering, zij onze hulde en dank openlijk toebragt, voor alle blijken van gunst aan de kweekschool bewezen, dat voortaan ons geficht, met alle de veelvuldige inrigtingen binnen deze stad, van wetenschap en kunst, van weldadigheid en nut, nog lang onder hare wijze bescherming bloeien en in luiker toenemen.

Zeer geëerde heeren donateuren en begunstigers van het weduwen-fonds en van de kweekschool voor de zeevaart, die de krachtadige bevorderaars zijt onzer volijverige pogingen, hartelijk danken wij u lieden voor uwe deelname en ondersteuning. Moge de wijze van ons bestuur u lieder goedkeuring wegdragen, uwe belangstelling verder aanmoedigen, en ook dit ons verslag u lieden wederom niet ongewoonlijk geweest zijn. — dan zullen kommisarissen, voor alle hunne zorgen en onvermoeiden ijver, ter voldoening aan u lieder blijlike verwachting, zich ten volen befoond achten.

Wel-eerwaarde heeren leeraars en bedienaars van den Godsdienst der onderscheidene christelijke genootschappen, ontvang onze hartelijke dankbetuigingen voor het belangrijk onderwijs, hetwelk onze kweekelingen van u lieden mogen ontvangen. Dat onze jongelingen door u lieden tot de allen noodzakelijkste kennis der verhevene waarheden van onzen schoonen Godsdienst opgeleid, overeenkomstig denzelven hun gedrag en wandel mogen inrigten en uitmunten, in christelijke deugden, op dat uwe uitgebreide evangelie dienst, ook in dit opzigt, met zegen worde bekroond.

Ook zij onzen welmeenenden dank toebragt aan de wel edele heeren directoren der Nederlandsche bank, voor de zoo vriendelijk als belangeloos bij voortdurend vergunde vrijheid tot plaatsing en weder beschikbaar der gelden van ons gesticht, waardoor, behalven de meeste zekerheid, ook een groot gemak voor thesaurieren ontstaat.

Hebben wij reeds vroeger gelegenheid gevonden, onze gevoelens van dankbaarheid kenbaar te maken, aan de heeren *Thijssen* en *Jas*, als arts en heemeester voor de zoo gewigtige als belangelooze diensten door hen bewezen, thans betuigen wij die zelfde gevoelens aan de heeren *Bondt*, als regtsgeleerde, *B. C. Bondt*, als notaris, *Sabbe*, als procureur en den heer *Riboulleau*, als makelaar, welke allen in hunne onderscheidene betrekkingen, de belangen aan onze zorgen toebetrouwd, zoo liefdelyk als belangeloos mede helpen schragen en bevorderen.

Ook u mijn heer de kommandeur, benevens de heeren *Kes* en *van Deyenter*, betuigen wij onze bijzondere tevredenheid; over de goede waarneming uwer werkzame posten. Gijlieden gevoelt zelve al het belangrijke van uwe edele taak, om zoo vele jongelingen op te leiden tot het doel hunner bestemmingen, hunne lichamen te oefenen tot vaardigheid, en hun geest te verrijken met alle de vereischte kundigheden, waardoor zij onder uwe leiding tot bekwaame zeelieden worden gevormd, terwijl gij daarbij tevens waakt, over hun zedelijk gedrag. Volhard in dezen ijver, en zijt verzekerd van onze erkenning, ja, van de dankbaarheid van alle brave kweekelingen.

En gij kweekelingen, waarvan wij slechts een gedeelte neden voor ons hebben doen verschijnen, die de voorwerpen onzer bestendige zorgen zijt, die wij telkens het goede voorhouden, en u als vaders aanpooren en vermanen; waartoe zich zoo dikwijls plegtige gelegenheden aanbieden; wij zullen nu niets treden in eenige bijzonderheden, om u den wijden kring uwer verplichtingen op nieuw voor te stellen; naar aanleiding van het thans ook door u aangehoorde, bepalen wij ons alleen bij de herinnering; dat al het geen, wij aangaande de kweekschool hebben voorgedragen, alleen om uwentwille; en tot u lieder nut en vorming voor uwe aanstaande roemvolle loopbaan is geschied. Voor u lieden is de kweekschool opgericht, en werd zij na eene treurige vernietiging weder hersteld. Voor u lieden mogten wij de donatien van onze geachte begunstigers ontvangen; voor u lieden werden wij vereerd met zulke edelmoedige geschenken, waaronder de treffende beelden van den grooten *de Ruijter* en den edelen van *Kinsbergen*. Staart dan dikwijls op zulke uitmuntende voorbeelden, en tracht die natevolgen. Oefent vlijtig de vermogens u door God geschonken: tracht u meer en meer toerusten met alle de vereischte kundigheden, voor u vrijwillig gekoren eervol beroep: bevestig u door ordentlijkheid, netheid, ondergeschiktheid en beleefdheid; laat de Godsdienst u

altos en boven alles dierbaar zijn, bewijst dien steeds door beoefening in uwen wandel, zoo zal het u welgaan, en wordt onze wensch vervuld, zoo zult gij in eene gelukkige ouderdom, het weldadig geslacht zegenen, waarin gij zoo veel goeds genoot.

Bekendmaking.

DE resident van Batavia maakt bij deze bekend, dat door hem eene inschrijving is geopend tot de levering der navolgende kleedingstukken, ten dienste van de politie dienaren in deze residentie, voor het loopende jaar benoodigd, als:

180. een honderd en tachtig rokken.

270. twee honderd en zeventig broeken, en

360. drie honderd en zestig borstrokken.

De biljetten van inschrijving kunnen dagelijks (zon- en feestdagen uitgezonderd,) ten zijne kantore in de Koestraat, (alwaar de modellen van bovengemelde kleedingstukken te zien zijn:) worden ingezonden tot en met den 20 dezer maand, wanneer deze inschrijving zal gesloten worden; moerende bij dezelve tevens worden overgelegd, monsters van het laken en linnen het welk de gegadigden voornemens zijn, voor de bovengemelde kleedingstukken te emploijeren.

Batavia, den 6 maart 1821.

De resident voornoemd.

J. DE BRUIJN.

Advertentie.

DE directeur tot de zaken van landbouw kunsten en wetenschappen, gedurende eenigen tijd van Java zullende afwezig zijn, verzoekt dat alle officiële stukken, aan hem gerigt, geadresseerd worden aan den adjunct, C. L. Blume, M. D. te Buitenzorg, met uitzondering van alle stukken, die tot het schoolwezen betrekking hebben, de welke aan den secretaris der commissie van onderwijs te Batavia, den heer J. van der Vinne, zullen moeten geadresseerd worden.

Batavia, den 28 feb. 1821.

De directeur voorn.

C. G. C. REINWARDT.

Bekendmaking.

DE hoofd-inspecteur van den waterstaat, ten gevolge bekomen autorisatie, en onder nader approbatie van Zijne Excellentie den Heere Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, voornemens zijnde, op woensdag den 21sten maart eerstkomende, ten kantore en overstaan van den heer resident van Batavia, publiek uitbesteden:

Het vernieuwen van 122½ roeden houtscheefing, langs de groote zuider weg, genaam Goenong-saharie.

Idem van 248½ roeden, langs den Molenvlietschen-dijk.

Verwittigt hiervan het publiek, alsmede dat de bestekken en conditien, acht dagen voor de uitbesteding ten kantore van den heer resident voornoemd, alsmede van den inspecteur der 1ste afdeeling J. Tromp, op Molenvliet, ter lezing zullen liggen, alwaar nader inlichting te bekomen is, en zal aan des verlangende drie dagen voor de uitbesteding, aanwijs in loco worden gedaan.

Batavia, den 3 maart 1821.

De hoofd-inspecteur voorn.

J. PEEREBOOM, Bz.

Advertentie.

OP zaterdag den 7 april eerstkomende, des morgens om negen ure, zal onder nader approbatie van het Gouvernement, door den kolonel directeur der fortificatien J. C. Schulze, of bij afentie, door den ondergeteekenden, publiek worden uitbesteed:

1. Het voltooijen van een steenen kazerne met twee verdiepingen, in den tuin van Weltevreden, waarvan de fundamenteen voor de kapitale muren reeds liggen.

2. Het bouwen van een kruid- of munitionsmagazijn, te Weltevreden.

3. Het wegbreken van eenige oude gebouwen en van nieuwe optrekken tot een kazerne voor 50 man infanterie en officiers woning, te Meester-Cornelis.

Alles volgens plans en voorwaarden daarvan, welke acht dagen te voren ter lezing en inzage zullen liggen, van 's morgens negen tot 's middags twaalf ure, ten kantore van den ondergeteekenden, te Weltevreden, door wien tevens alle mondelinge onderrigtingen zullen worden gegeven, welke gevraagd mogten worden.

Zullende wijders op zaterdag den 31 maart te Weltevreden, en op maandag den 2 april te Meester-Cornelis, 's morgens ten 8 ure lokale aanwijzing gedaan worden, door een der officieren van de genie.

Weltevreden, den 8 maart 1821.

De luitenant-kolonel en eerst aanwezige ingénieur in de 1ste groote militaire afdeeling.

F. D. COCHIUS.

* * De Weeskamer te Batavia, verzoekt elk en een iegelijk, die iets te vorderen heeft van, dan wel schuldig is aan de boedels van de alhier abintestato overledene Hendrik Nolleman, Arend Santink, H. J. Kaizelreiter, en Petrus Josephus van Zeeland, daar van aan haar aangifte of betaling te doen.

Batavia, den 10 maart 1821.

Op last van de weeskamer.

De Secretaris.

J. G. DE BOOSER.

Op 19 maart 1821.

ZAL door vendumeesteren, ten overstaan van eene commissie uit den raad van justitie te Batavia, worden verkocht, ter plaatse alwaar ten dien dage vendutie zal gehouden worden, de volgende vastigheid.

Zekere twee achter elkander liggende erven, thans te zamen getrokken en tot een gemaakt, bebouwd met een steenenhuis, kombuis, dispens, slaven vertrekken, paarden-stal en wagen-huis, staande en gelegen buiten de Nieuwpoort-straat in de Zuider-voorstad. in het oosterveld het 30 deel van het blok L, sub no. 25, 68.

Voorts zoo als de gedachte vastigheid, ter plaatse voorschreven gelegen en toebehoorende aan G. Engelbergh.

Daaromme is er iemand, die eenig regt, actie of toezegging, op de voorschreven vastigheid zoude willen pretenderen, en zich opposeren tegen de voorschreven executie en verkoop, die kome en make, het mij ondergeteekenden bekend.

Die gading heeft om de voorschreven vastigheid te koopen, die kome ten dage, ure en plaats voorschreven, aanhoore de conditien en doe zijn profijt.

Aldus gedaan en gepubliceerd na voorgaande klokslag der puije van het raadhuis te Batavia, op 2 maart 1821.

DE BOER.

Tweede deurwaarder.

Advertentie.

ALZOO de raad van justitie te Batavia, aan den procureur Albert willem Nicolaas van Gent, voor en van wege de defoliate boedel-kamer, als administrerende de boedels van insolvent overledenen alhier, en als zoodanig administrerende de nalatenschappen van wijlen F. C. Bicker, N. F. Leonhard, F. S. van Oppen, J. P. Schill, W. G. Lamberger, J. W. Borwater, C. H. Gruebe en P. Zeetsman, heeft verleend appointement van citatie bij edictie op en jegens, alle bekende en onbekende pretendenden, die eenig regt actie of pretentie op de voorschrevene nalatenschappen vermeen te hebben.

Zoo is het dat ik Hendrik de Boer, deurwaarder en gezwooren exploitateur van welmelden raad, bij deze voor de tweede maal dagvare alle bekannten en onbekenden, die eenig regt actie of pretentie ten laste van voorschrevene nalatenschappen vermeen te hebben, omme op donderdag

den 5 april 1821, des morgens ten half acht uren precies, ter openbare rolle van welmelden raad te compareren, dan wel gemagtigden te zenden, ten einde het eerste defect te purgeren, en als nog hun regt of pretentie te institueren en voorts te aanhooren zoodanigen eisch en conclusie, als ten dien dage zal worden gedaan en genomen, sub poene dat aan de non-comparanten zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd te Batavia den 18 januari 1821.

De gezwooren exploitateur voorn.

DE BOER.

Advertentie.

ALZOO de raad van justitie alhier, aan den water-fiskaal Johan Willem Fredrik van Citters, verkend heeft appointement van edictale citatie op en jegens alle bekende en onbekende pretendenden, die eenig regt, actie of pretentie vermeen te hebben op de volgende aart den boom alhier aangehaalde goederen, als:

Op den 23 januari 1820, vijf stuks ijzeren kanonnen, een ijzeren draaibas, en vier rolpaarden.

Op den 25 januari 1821, 91 stuks baticke hoofddoeken.

Op den 24 mei 1820, zestien bottels noten muskaten, en twee dozijnen flessen maderawijn, gelost uit het schip de HUNTER, kapitein Robson, en door dezen geabandonneerd.

Op den 8 juni 1820, vier bottels kajoe poctie en vier en twintig halve dito zassefras olie, gelost uit de brik EXPERIMENT, kapitein Hoper, en door den laatstgenoemden verlaten.

Op den 20 september 1820, twee door eene aan het engelsche schip BRITANNIA, kapitein Sharpe, behoorende chaloup aangebragte koffers, benevens een vat, gemerkt G. W., inhoudende geslepen glaswerk benevens laarzen en schoenen.

Op den 18 januari 1821, negen zakken koffij en elf stuks chitzen.

Zoo is het, dat ik Hendrik de Boer, deurwaarder en gezwooren exploitateur van welmelden raad, bij deze voor eerstemaal dagvare alle bekende en onbekende pretendenden, omme op donderdag den 5 april 1821, des morgens te half acht ure precies, ter sammiere rolle van den raad van justitie voornoemd, te compareren dan wel gemagtigden te zenden, ten einde te zien dienen van eisch, en voorts te hooren concluderen tot het institueren van hun regt, actie of pretentie op voorsz. aangehaalde goederen, sub poene, dat aan de non-comparanten zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd te Batavia, den 22 februari 1821.

De gezw. expl. voornoemd.

DE BOER.

Post-kantoor te Batavia.

WORDT ter kennis van het publiek gebracht, dat aan het post-kantoor te Batavia pakketten ter verzending van brieven geopend zijn, om te worden verzonden

naar schip kapitein

Amsterdam, Amrik. Van Conver, Livet.

Rotterdam, Ned. brik Dijkzigt, M. Azon Jacobs [metti].

Dito, Eng. Fort William, Glass.

Antwerpen, Ned. La Marie, J. Sugden.

Bombaj, Eng. Lady Nugent, Hunter.

Port Louis, dito. brik Fanny, J. B. Smith.

Bencoolen, dito. brik Ha tings, Ebert.

Timor Deli, Portug. Condega, Baptista.

welke in lading liggen en in den loop der volgende maand zullen zeilen.

De brieven of pakketten uit de oostelijke districten kunnen ter verdere verzending onder adres van den postmeester, aan de post-kantoren te Samarang en Sourabaja worden bezorgd.

BATAVIA, den 15 maart 1821.

De postmeester.

C. J. CANTER-VISSCHER.

Post-kantoor te Samarang.

WORDT bij deze aan het publiek bekend gemaakt, dat de volgende schepen en mindere vaartuigen in lading liggen om naar Europa en andere havens in Indië te vertrekken.

Naar Nederland --- Amerik. schip *Messenger*, J. Buffenon, in de loop van de maand april of mei.
 " Amerik. schip *Marimack*, T. Buntin, do. do.
 " Amerik. schip *Paterfon*, N. Pearce, do. do.
 " Amerik. brik *Ellen Douglas*, S. C. Martin, do.
 " Amerika & Nederland --- Amerik. schip *Fame*, C. Reynolds, in den loop van deze maand.
 " Sourabaija & Banjermaing Maleij. toop *Lambangfarie*, Akop, in den loop van deze maand.
 " Ternaten --- Chin. brik *Ingjua*, Souw Ankie, do.
 " Padang --- Chin. brik *de Zwaluwe* Inje Nonkek, in den loop van de maand april.
 " Sourabaija, Amboina, Macassar en Banjermaing, do. do. Gollek, Lim Goelkong, in den loop van deze maand.
 " Malacca --- Chin. claloup *Haphin*, Ong Pinkie, in den loop van de maand april.
 " Macassar --- Boeginees. Paduakau *La Bonding*, Mohamoe, in den loop van de maand april.
 " Pasfeer --- Boeginees. joloong joloong..... Slamar, do.
 " Bancallang en Pontiana --- Boeginees. toop..... Mampa, do.

Brieven of pakketten kunnen, ter verzending met bovengemelde schepen en vaartuigen, aan het post-kantoor, bezorgd worden.

SAMARANG, den 10 maart 1821.

De fungerend postmeester.
C. L. TEMMINCK.

Post-kantoor te Sourabaija.

WORDT ter kennis van het publiek gebracht, dat aan het post-kantoor te Sourabaija, pakketten ter verzending van brieven geopend zijn, om te worden verzonden met de natiemelde schepen en mindere vaartuigen, dewelke binnen den loop van deze maand staan te vertrekken.

Naar Amsterdam --- Schip *Hunter*, W. Hodges.
 " Banda --- prauw paduwakan, Mandak.
 " Timor: kocpang --- Ichoener *Sanifa*, Iong Taiko.
 " Balij --- prauw toop..... Pasfeer.
 " Bima --- do. paduwakan, Borag.

SOURABAIJA, den 10den maart 1821.

De postmeester,
J. VAN ZEIJL.

Wisselkours.

BATAVIA, den 11ten Maart 1821.

Amsterdam, 4-m. zigt, 54 fl. per sp.
 dito, 3 " " " " " " 53 " mat.
 London, 6 " " " " " " 4 schell. 9 pence
 Calcutta, 30-dag. zigt, 198 sicca rop. per 100 sp. matten.

Getrouwd
J. H. CORNETS DE GROOT,
kapitein der artillerie, met
H. B. C. BORWATER.
BATAVIA, den 7 maart 1821.

Getrouwd
L. A. BOGAARDT,
opziener der landelijke inkomsten
in de Residentie Sourabaija, met
A. I. H. BUSSINGH.
Grissee, den 11 maart 1821.

Getrouwd
J. J. V. VALCKENAER,
met
H. J. J. DOORNIK.
Batavia, den 12 maart 1821.

HEDEN morgen om 13 uur, beviel gelukkig, doch niet voorspoedig van eene dochter de huisvrouw van W. Verhaage.
Grissee, 9 maart 1821.

Op 17 dezer overleed alhier in den ouderdom van circa 65 jaren, den hoogstgeboren heer *Christoph Carel Wilhelm Baron von Arnshildt*, in leven gepensioneerde luitenant-kolonel; waarvan bij deze aan vrienden en bekenden wordt kennis gegeven, door de testamentaire executeuren.
J. H. DEKKER.
VERPLOEGH.

Pasourouang, 28 feb. 1821.

ALLE degenen die iets te pretenderen hebben, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den 1ste luit. van het 45 bataillon, baron *de Fisenne*, gelieven zich aan de ondergeteekenden commissarissen, binnen den tijd van drie maanden te adresseren.

SWENT, 1ste luit. adj. 25 bat.
DE HAAN, 2de luit. der artillerie.
Boemiangoeng, 1 februari 1821.

ALLEN, welke iets te pretenderen hebben of schuldig zijn, aan den 2de luitenant *J. A. Fabri*, plaats-majoor te Makassar, hier te Samarang den 10 februari op het schip *ELISABETH* op de reede overleden, gelieve hier van opgave te doen binnen den tijd van zes weken, aan den eersten luitenant *Vriese*, of den tweeden luitenant *Pletinckx*, in garnisoen te Samarang.

Advertentie.

DE iets te vorderen heeft, of verschuldigd is aan den boedel van den op 21 dezer, te Souracarta overleden tweeden luitenant *Koelman*, van het 25 bataillon infanterie, gelieve daarvan binnen eene maand opgave te doen aan de

Kommisnarissen.
P. J. C. VAN GROOTENRAIJ, 1ste luit., en
D. SWART, 2de luitenant.
Samarang, 4 maart 1821.

ALLE degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den wel edel heer *J. T. Chasfè*, gelieve daarvan voor 15 april aanstaande, bij den ondergeteekenden opgave of betaling te doen.

C. J. CANTER VISSCHER.
Batavia, 8 maart 1820.

Advertentie.

DE ondergeteekente voornemens zijnde deze kolonie in eenige maanden naar Europa te verlaten, verzoekt alle zijne crediteuren hunne pretentien intezenden, en teffens zijne debiteuren om afdoening te komen doen, in den tijd van eene maand gerekend van heden.

ISAAC BURGESS.

Advertisement.

THE undersigned intending to leave this country for Europe in a few months, requests that all persons to whom he is indebted will send in their demands, and those who are indebted to him will discharge the same in one month from this date.

ISAAC BURGESS.
Batavia, 10th March 1821.

Vendu Advertissementen.

Door Vendumeesters zullen de volgende Vendutien worden gehouden, als:

Op maandag den 19den maart.
VOOR het negocie-huis van de heeren *Skelton & Co.*, staande in de binnen nieuwoort straat, van roode, rijsche, champagne brandewijnen, zilveren lepels, eenige stukken jatij balken, lijwaten, witte beschuit in vatjes, aarde werken, tapijten, zee-kaarten, azijn, zeltser-water, clapper olie etc.

En precies om 11 uur.
De vastigheid van den heer *G. Engelbergh*, geannonceerd in de courant n°. 10. zie edictale citatie van den deurwaarder van den raad van justitie *H. De Hoer* dd 1 maart 1821. Zijnde de belending op het vendu-kantoor te zien.

Op dinsdag den 20sten maart.
VOOR het negocie-huis van den heer *J. Burgess*, staande aan de oostzijde van de groote rivier, van een wagen voor 4 personen, engelsch bier op bottels, schenk bladen, vengster glazen in soorten, ijzer en glaswerken, hembden, vesten, broeken en andere goederen meer; als mede voor rekening des boedels van wijlen den heer *B. F. von Liobherr*, van eenige medicijnen en dranken.

Op woensdag den 21sten maart.
IN den tuin van den heer *J. F. Arnold*, staande op Rijswijk, van moderne huismenubelen, bestaande in kristalle kroonen, hang en dubbele muur-stolpen, spiegels, schilderijen, mahonie houten speeltafels en knapen, kanapees, een paar extra fraaije globulaire astralia lampen, als mede slaven en slavinne, alles volgens catalogus.

Op Donderdag den 22sten maart.
VOOR het gewezen woonhuis van den heer *A. Michiels*, staande op de kroone gragt, van extra fraaije engelsche zadels en tuigen, wagens, paarden, basterd persiaansche rij paarden, chineshe verlake schutzeis, dito speel tafels, thee en tafel serviesen en andere goederen meer.

Op Vrijdag den 23sten maart.
VOOR een huis staande en gelegen op de voorrei, buiten de voormalige Rotterdammer poort, ten overstaar van eene commissie uit het kollegie van weesmeesteren, alhier, van eenige huismenubelen, wagens, paarden, goud en zilver werken, kleedcren en weesmeer, en zulks voor rekening des boekels van wijlen *H. Nolleman*, en *P. J. van Zeland*.

Advertentie.

TUSSCHEN heden en 5 april aanstaande, zullen op publieke vendutie voor afbraak worden verkocht de natiemene gebouwen, als:

No. 1 Een suiker-molen met pannen gedekt, met steenen en houten stijlen alle van jatij-hout.

No. 2 Een suiker-pakhuis met pannen gedekt en steenen gemetselde pilaren, alle van jatij-hout.

No. 3 Een loots met pannen gedekt en steenen gemetselde pilaren, alle van jatij hout.

Drie gemetselde stroop vijvers met houten stijlen, en atap gedekt.

Een padij lombong met pannen gedekt, op steenen pilaren van jatij-hout, balken en planken voor 20 tjaing te bergen.

Drie kleine speel-huizen, met pannen gedekt van jatij-hout.

Een maccasfaarsch huis, gedekt met atap en bevloerd met planken op houten stijlen, alles van jatij-hout.

Staande op Lenkong-oost, en toebehoorende aan den boedel van wijlen den Chinese *Ong Juebing*, de dag nader te bepalen.

Batavia, 10 maart 1821.

Te koop.

OP zeer aannemelijke conditien, de landen *Struiswijk* en *Outung Caijou*, het zij geheel of gedeeltelijk, informatie bij *Leps*.

Te huur of te koop.

Met of zonder Meubelen.

EEN BAMBOEZEN HUIS, gelegen aan de oostzijde van het Koningsplein. Te bevr gen bij *John Williams*, in de Nieuwoortstraat.

House to be let or sold,

Furnished or unfurnished.

A BAMBOO HOUSE, situated on the Eastern side of King's-lan. Apply to *John Williams*, New-port-street.

Advertentie.

UIT de hand te koop, een stuk tuin zaai en wei land, genaamd *Bantar Petee*, gelegen even boven Buitenzorg, aan den grooten landweg naar *Pondok Gedes*, te bevragen bij de heeren

VAN RIJCK, PREDIGER & CO.
Batavia, 15 maart 1821.

Advertentie.

PAS aangebragt met het schip *MENTOR* kapitein *Zwanston*, laatst van Bencoolen, Bengaalsche tarwe, gram en geperide gort, bulten en tongen in vatjes, staal, alsmede goud in slaven, te bekomen bij

VAN RIJCK, PREDIGER & CO.
Batavia, 1 maart 1821.

Advertisement.

JUST received per the *MENTOR*, Captain *Zwanston*, last from Bencoolen: Bengal Wheat; Gram and Barley; Humps

and Tongues, in kegs; Steel; and also a small quantity Gold, in bars; for sale by
VAN RYCK, PREBINGER & CO.
Batavia, 1st March 1821.

Bij Stahl & Kemper, op de westzijde van de Groot-rivier no. 48, is te bekomen beste Hollandsche boter in potten, zoetemelksche en edammer kaas, roode-wijn, frontigine, rijnische-wijn, genever, geïmport water, bier, bitter en Chinfuralsche sigaren.

DE HARVEN & CO., hebben de eer aan het publiek kennis te geven, dat zij benevens de bij hun voorhanden zijnde goederen, ook nog eenen handel hebben aangevangen, in allerlei soort van levens-behoefden voor de schepen, waarvan er voortaan ten allen tijde bij hen eenen goeden voorraad verkrijgbaar zal zijn; zij recom-manderen zich ten dien einde in de gunst der heeren kooplieden en scheepskapiteins.

DE HARVEN & CO., op de Groot-rivier no. 52, hebben ter verkoop ontvangen, een fraai assortiment **DAMES KLEEDEREN**, in Londen op order gemaakt, welke zij dezer hebben aan de dames dezer plaats, tegen billijke prijs aanbieden.
Batavia, 9 maart 1821.

DE HARVEN and CO., Great-river-street, No. 52, have received for Sale, a trunk of **LADIES' CLOTHES and DRESSES**, made to order in London, which they beg leave to offer to the Ladies of this Settlement, at moderate prices.
Batavia, 9th March 1821.

Advertentie.

Bij de gebroeders Beijnon, zijn te bekomen, Bengaalsche bulten en tongen, Hollandische boter, pepermunt in flacons, schenkladereu, flesjes dozen, &c., &c., &c.

Advertentie.

Bij den ondergeteekenden is te bekomen VERSCHE BOTER, tegens roepij 1: 15: per pond.
J. MIERO.
Batavia, 8 maart 1821.

Te koop.

TEGENS contante betaling, roode-wijn van Roest, in kisten van 50 bottels à f 40 de kist, Hollandsche genever in heele kelders à f 16 de kelder, bij
GROENEWALD & MEIJER.

DE ondergeteekende heeft in commissie ter verkoop ontvangen.
 Twee magnifiek albaste vazen van bijzondere groote en extra mooi, en heeft nog in voorraad,
 Echte maderawijn op bottels.
 Port, witte, tafel en desert wijnen.
 Roodewijnen in soorten.
 Genever.
 Mineraal wateren.
 Bier op vaten en bottels.
 Zalm.
 Kazen, als zwitserfche, zoetemelksche enleidsche.
 Hammen.
 Meel in vaten.
 Tafel beschuiten voor scheeps-gebruik.
 Beste hollandsche azijn en salade olie.
 Beste anchovisn.
 Boter in soorten op diverse fusten.
 Zeep in kisjes.
 Dames kleederen en benoodigdheden.
 Lakens, casimiren, hoeden, schoenen ect.
 Goud en zilver gallon.
 Epauletten, dragons en passemanten ect. ec.
 Alles tot de billijkste prijzen.
E. CORNELESSEN, binnen Nieuwpoort-straat.

Advertentie.

Bij A. Levie op de Voorrei zijn te bekomen, versch aangebrachte hammen,

kazen, boter, engelsche bokkings, americaansch fijne tafel beschuit, zalm, roode-wijn in kisten, beste brandewijn op vaten in bottels, lakens, casimiren, glas en aardewerken, extra goede rozen olie en andere goederen meer, alles tegens de civilste prijzen.

Advertentie.

Bij Chs. Lindam, aan de westzijde van de groote-rivier zijn bij partijen te bekomen de ondervolgende goederen als: zweedsch ijzer, bij platte, ronde en vierkante staven, staal, groote en kleine ankers, koperen bodems voor distilleers ketels, koperen bladen voor dito, ligt bier op vaten, *Holsteins* gezouten spek en vleesch op vaten van 50 pond, echt goud en zilver draad, barnsteen, gum arabicum, saffraan, smijnsche opium, russische witte zeep, gemaakte zeildoeksche koffij-zakken, drie elegante deensche wagens, waarbij eene statie koets, diverse soorten van scheeps blokken, touwerken &c.

PAS aan aangebragt met het amerikaansche schip **HERCULES**, van Salem, en te bekomen bij **A. L. Forestier & Co.**, op de groote-rivier de volgende artikelen, als:

- 219 kistjes zeep.
- 401 vaatjes amerikaansche tarwe.
- 4 leggers tabak.
- 5 vaatjes dito.
- 22 vaten amerikaansche tongen.
- 50 vaten gezouten vleesch.
- 47 planken.
- 2 leggers hammen.
- 1 vat schapen hammen.
- 3 mahonijhouten bureaux.
- 1 vaatje blokken en schuiven.
- 3 kistjes gerouten visch.
- 1 vaatje honden leer.
- 12 kistjes segaaren.

Batavia, 16 maart 1821.

Bij den ondergeteekenden zijn te bekomen, twee kisten met medicijnen, houdende een volkomen assortiment, vol-maakt geschikt ten gebruike van schepen.
E. CORNELESSEN.
 binnen Nieuwpoort-straat.

TE Samarang ligt in lading naar Amster-dam, het schip **NORDBLOH**, gevoerd bij kapitein **J. H. Broukemijer**, het welk nog eenige goederen op vracht zou-de kunnen aannemen, iemand daarvan ge-bruik wenshende te maken, adresseren zich bij den kapitein of den heer **F. A. Brandt** te Samarang, of bij de heeren **Romswinkel & Brandt** te Batavia.

Notice.

ON Sunday morning last, between the hours of three and four, the House belonging to Mr. Dalton, situate at Kabayorang, was entered by Robbers, who stole a valuable Gold Watch and Seal, with initials J. D. cut on it, a christijl 5-keyed Flute, two 6-keyed Flutes, made by Potter, a Writing Desk, with cloaths and other articles, amongst which is a case of small Pistols.

A handsome reward wilt be given on the apprehension of the Robbers; and should any of the above articles be offered for sale, it is requested that the person be detained, and information given to John Dalton.

Batavia, Feb. 27, 1821.

Advertentie.

DE ondergeteekenden hebben de eer aan hunne vrienden en het publiek kennis te geven, dat zij alhier een huis van **NEGOTIE EN KOMMISSIE** hebben op-gerigt, onder de firma van **Stahl & Kemper**.

C. S. STAHL.
A. P. KEMPER.

Batavia, den 1 maart 1821.

Advertisement.

THE undersigned have the honor to in-form their friends and the public, that they have established here a House of **AGENCY & COMMISSION BUSINESS**, under the Firm of **Stahl & Kemper**.

C. S. STAHL.
A. P. KEMPER.
Batavia, The 1st March 1821.

Te bekomen.

WISSELS op Holland en Engeland; adres bij **Socman & Wilson**.
Batavia, 1 maart 1821.

DE ondergeteekende Batavia verlatende, heeft tot zijnen gemagtigden be-nocind den heer **C. J. Canter Vischer**.
BORWATER.
Batavia, 6 maart 1821.

VAN TIENEN, deze kolonie verla-ten hebbende, zonder in staat te zijn alle zijne vrienden te grooten, verzoekt hen deze te willen accepteren als de tolk van zijne beste wenschen hunwaards, en zich in hun voortdurend vriendelijk aandenken te mogen aanbevelen.

DE loterij n°. 6, bestaande uit een pleet tafel servies, gemonteerd met zilver, zal zaterdag den 17 maart aanstaande, des morgens ten 10 ure, getrokken worden in de toko van **Lep's & Co.**

Bal & Souper.

IN de societeit *de Harmonie*, te Rijs-wijk, op dinsdag den 20sten maart 1821.
 de secretaris.
PLAAT.

Ball and Supper.

IN the Society *The Harmony*, on Tues-day the 20th instant. Strangers with their Families, if introduced by one of the Members, will be admitted as usual.
Ryswijk, 17th March 1821.
PLAAT, Secretary.

TER lands drukkerij wordt, tegen betaling van den daarvoor be-paalden prijs van f 8 afgeleverd het naamboekje voor het jaar 1821.

Bij hetzelfde zijn gevoegd de onder-scheidene reglementen en bepalingen, welke voor het publiek het meest nuttig zijn te weten, als: de zegel ordonnantie met derzelve ampliatien en alteratien, reglementen op de scheepspassen, tafel van afstanden enz.

Hetzelve geniet, even als de courant, vrijheid van port, en de aanvragen uit de residentien zullen, mits vooraf be-paling geschied zijnde, stiptelijk en zonder ophoud worden voldaan.

TER lands drukkerij worden tegen geringe betaling aan de intes-kenaren afgeleverd de laatste nummers van het staatsblad 1820 n°. 39 en 41 tot en met n°. 55.

Het bedragen is f 2 - 20.

Ook zijn ter drukkerij nog te verkrij-gen complete stellen staatsbladeren van 1816 voor f 9 - 10.

TE KOOP, ter Lands-Drukkerij *Nederlandsche Staats-Almanak-ken* voor het jaar 1820, à f 7.

TE KOOP, ter Lands-Drukkerij *Bataviasche Almanakken* voor 1821, prijs f 2.

GEDRUKT TE BATAVIA,
 ter Lands Drukkerij.